

## **ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΙΧ**

### **ΣΥΣΤΗΜΑ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΙΚΗΣ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ**

## 1. Γενικά

Σύμφωνα με το Παράρτημα Ι της Οδηγίας 2000/59/ΕΚ και της ΚΥΑ 8111.1/41/2009 (ΦΕΚ 412Β/06-03-2009) «Οι διαδικασίες παραλαβής, συλλογής, αποθήκευσης, επεξεργασίας και διάθεσης θα πρέπει να συμμορφώνονται, από κάθε άποψη, προς ένα σύστημα περιβαλλοντικής διαχείρισης κατάλληλο για τη σταδιακή μείωση των επιπτώσεων των εν λόγω δραστηριοτήτων στο περιβάλλον. Η συμμόρφωση αυτή τεκμαίρεται εάν οι διαδικασίες είναι σύμφωνες με τον κανονισμό (ΕΟΚ) του Συμβουλίου αριθ. 1836/93 της 29ης Ιουνίου 1993 για την εκούσια συμμετοχή των επιχειρήσεων του βιομηχανικού τομέα σε κοινοτικό σύστημα οικολογικής διαχείρισης και οικολογικού ελέγχου. Σε κάθε περίπτωση θα διασφαλίζεται η ορθή λειτουργία των εγκαταστάσεων και θα τηρείται η ισχύουσα νομοθεσία».

Βασική αρχή του ανωτέρω κανονισμού, που αντικαταστάθηκε πρόσφατα με τον Κανονισμό 761/2001, είναι η καθιέρωση συστήματος περιβαλλοντικής διαχείρισης

Το Σύστημα Περιβαλλοντικής Διαχείρισης (ΣΠΔ) των αναδόχων παροχής υπηρεσιών ευκολιών υποδοχής αποβλήτων πλοίων περιλαμβάνει :

- Την οργανωτική δομή της κάθε εταιρείας.
- Τη γραπτή τεκμηρίωση (Εγχειρίδιο ΣΠΔ - Διαδικασιών ΣΠΔ).
- Τα πρότυπα, τα θεσμικά κείμενα, τις άδειες και την προβλεπόμενη βιβλιογραφία σχετικά με το περιβάλλον.
- Το εκπαιδευμένο και εξουσιοδοτημένο για την εκτέλεση των διαδικασιών ΣΠΔ, προσωπικό.
- Την υλικοτεχνική υποδομή για τη διαχείριση του ΣΠΔ της Εταιρείας.

Αξίζει να αναφερθεί ότι οι ανάδοχοι παροχής υπηρεσιών ευκολιών υποδοχής πρέπει να έχουν καταρτίσει Σχέδιο Περιβαλλοντικής Διαχείρισης (ΣΠΔ) σύμφωνα με τις αρχές του προτύπου ISO 14001, το οποίο να έχει πιστοποιηθεί από αρμόδιο φορέα.

## **2. Ορισμοί**

### **2.1 Συνεχής βελτίωση**

Η διαδικασία ενίσχυσης του Συστήματος Περιβαλλοντικής Διαχείρισης (ΣΠΔ) για την επίτευξη βελτιώσεων της συνολικής επίδοσης σε συμφωνία με την Περιβαλλοντική Πολιτική της Εταιρείας.

Σημείωση: Η διαδικασία δεν απαιτείται να λαμβάνει χώρα σε όλους τους χώρους ή δραστηριότητες ταυτόχρονα.

### **2.2 Περιβάλλον**

Ο χώρος στον οποίο δραστηριοποιείται η Εταιρεία συμπεριλαμβάνοντας τον αέρα, το νερό, το έδαφος, τους φυσικούς πόρους, τη χλωρίδα, την πανίδα, τους ανθρώπους και η συσχέτισή τους.

Σημείωση: ο χώρος ως έννοια επεκτείνεται από το εσωτερικό της Εταιρείας έως το παγκόσμιο σύστημα.

### **2.3 Περιβαλλοντική Επίδραση**

Στοιχείο των δραστηριοτήτων, προϊόντων ή υπηρεσιών της Εταιρείας που μπορεί να αλληλεπιδράσει με το περιβάλλον.

Σημείωση: Μια σημαντική Περιβαλλοντική Επίδραση είναι αυτή που έχει ή δύναται να έχει σημαντική Περιβαλλοντική Επίπτωση.

### **2.4 Περιβαλλοντική Επίπτωση**

Οποιαδήποτε αλλαγή στο περιβάλλον, είτε επιβλαβής ή ωφέλιμη, που προκαλείται μερικώς ή εξ ολοκλήρου από τις δραστηριότητες, προϊόντα ή υπηρεσίες της Εταιρείας.

## 2.5 Σύστημα Περιβαλλοντικής Διαχείρισης – ΣΠΔ

Το τμήμα του συνολικού Συστήματος Διοίκησης που περιλαμβάνει οργανωτική δομή, δραστηριότητες σχεδιασμού, ευθύνες, πρακτικές, διαδικασίες, επεξεργασίες και πόρους για την ανάπτυξη, εφαρμογή, επίτευξη, ανασκόπηση και διατήρηση της Περιβαλλοντικής Πολιτικής.

## 2.6 Έλεγχος ΣΠΔ

Μια συστηματική και τεκμηριωμένη διαδικασία επαλήθευσης για την αντικειμενική προμήθεια και αξιολόγηση αποδείξεων, ώστε να καθορίζεται αν το ΣΠΔ της Εταιρείας συμμορφώνεται με τα κριτήρια ελέγχου του ΣΠΔ που έχει καθορίσει η Εταιρεία και για την κοινοποίηση των αποτελεσμάτων αυτής της επεξεργασίας στη διοίκηση.

## 2.7 Περιβαλλοντική Επιδίωξη

Συνολικός περιβαλλοντικός σκοπός που αναδεικνύεται από την Περιβαλλοντική Πολιτική, που η ίδια η Εταιρεία θέτει για να επιτύχει και ποσοτικοποιείται όπου είναι εφικτό.

## 2.8 Περιβαλλοντική Επίδοση

Μετρήσιμα αποτελέσματα του ΣΠΔ, που σχετίζονται με τον έλεγχο της Εταιρείας στις Περιβαλλοντικές Επιδράσεις, που βασίζεται στην Περιβαλλοντική Πολιτική, τις Επιδιώξεις και τους Στόχους.

## 2.9 Περιβαλλοντική Πολιτική

Δήλωση της Εταιρείας για τις προθέσεις και αρχές της σε σχέση με τη συνολική Περιβαλλοντική Επίδοση που παρέχει ένα πλαίσιο δράσης και για τον καθορισμό των Περιβαλλοντικών της Επιδιώξεων και Στόχων.

## 2.10 Περιβαλλοντικός Στόχος

Αναλυτική απαίτηση επίδοσης, ποσοτικοποιημένος όπου εφικτό, εφαρμόσιμο στην εταιρεία ή μέρη της, που αναδεικνύεται από τις Περιβαλλοντικές Επιδιώξεις και

απαιτείται να τίθεται και να εκπληρώνεται για να επιτυγχάνονται αυτές οι επιδιώξεις.

### **2.11 Ενδιαφερόμενα Μέρη**

Άτομο ή ομάδα που σχετίζονται ή επηρεάζονται από την Περιβαλλοντική Επίδοση της Εταιρείας.

### **2.12 Εταιρεία**

Εταιρεία, οργανισμός, οίκος, επιχείρηση, αρχή, εξουσία, φορέας ή ίδρυμα ή μέρος ή συνδυασμός αυτών, είτε ενσωματωμένη ή όχι, δημόσια ή ιδιωτική, που έχει τις δικές της λειτουργίες και διοίκηση. Στα πλαίσια του παρόντος κανονισμού ως «εταιρεία» νοείται η ανάδοχος των υπηρεσιών ευκολιών υποδοχής αποβλήτων πλοίων.

Σημείωση: Για Εταιρείες με περισσότερες από μια μονάδες λειτουργίες, μια μονάδα λειτουργίας μπορεί να οριστεί ως Εταιρεία.

### **2.13 Πρόληψη Ρύπανσης**

Χρήση επεξεργασιών, πρακτικών, υλικών ή προϊόντων που αποφεύγουν, μειώνουν ή ελέγχουν τη ρύπανση, που μπορεί να συμπεριλαμβάνει ανακύκλωση, επεξεργασία, αλλαγές λειτουργίας, μηχανισμούς ελέγχου, αποδοτική χρήση πόρων και υποκατάσταση υλικών.

Σημείωση: Τα πιθανά οφέλη της πρόληψης της ρύπανσης συμπεριλαμβάνουν τη μείωση των επιβλαβών Περιβαλλοντικών Επιπτώσεων, βελτιωμένη απόδοση και μειωμένο κόστος.

### 3. Απαιτήσεις του ΣΠΔ κατά ISO 14001

#### 3.1 Γενικές Απαιτήσεις

Η Εταιρεία καθιερώνει και τηρεί ένα ΣΠΔ, οι κατευθυντήριες οδηγίες του οποίου περιγράφονται στο Εγχειρίδιο Περιβαλλοντικής Διαχείρισης (ΕΠΔ).

#### 3.2 Περιβαλλοντική Πολιτική

Η Διοίκηση της Εταιρείας **ορίζει την Περιβαλλοντική Πολιτική της**, έτσι ώστε να διασφαλίζει ότι αυτή:

- είναι απαραίτητη στη φύση, κλίμακα και Περιβαλλοντικές Επιπτώσεις των δραστηριοτήτων για την παραγωγή προϊόντων ή παροχή υπηρεσιών της,
- περιλαμβάνει τη δέσμευση συνεχούς βελτίωσης του ΣΠΔ με απώτερο σκοπό την πρόληψη της ρύπανσης,
- περιλαμβάνει τη δέσμευση να συμμορφώνεται με την εκάστοτε ισχύουσα περιβαλλοντική νομοθεσία και τους σχετικούς κανονισμούς, καθώς και κάθε άλλες απαιτήσεις οι πολιτικές που η Εταιρεία συμμερίζεται και αποδέχεται,
- παρέχει σε σταθερή βάση τους εκάστοτε απαιτούμενους πόρους για την εφαρμογή της Περιβαλλοντικής πολιτικής που καθορίζεται από το ΣΠΔ της Εταιρείας,
- τεκμηριώνεται, εφαρμόζεται και κοινοποιείται σε όλους τους εργαζόμενους της,
- είναι διαθέσιμη στις Αρχές και στο κοινό, όταν και εφόσον απαιτηθεί.

#### 3.3 Σχεδιασμός ΣΠΔ

##### 3.3.1. Επιδράσεις Συστήματος Περιβαλλοντικής Διαχείρισης

Η εταιρεία καθιερώνει, εφαρμόζει και επιτηρεί διαδικασίες αναγνώρισης των **Επιδράσεων** για τα οποία πρέπει να καθοριστεί και εν συνεχεία να εφαρμόζεται **περιβαλλοντική διαχείριση** σχετικά με:

ΣΧΕΔΙΟ ΠΑΡΑΛΑΒΗΣ ΚΑΙ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΑΠΟΒΑΛΤΩΝ	Έκδοση Αρ. 2 Ημερομηνία 22-01-2017	Σελίδα IX-6 από 16
---	---------------------------------------	-----------------------

- τις παραλαβές αποβλήτων
- τις συνθήκες φόρτωσης – μεταφόρτωσης, συσκευασίας και μεταφοράς των αποβλήτων
- τις πρακτικές διαχείρισης των αποβλήτων, όπως αποθήκευση, επεξεργασία και τελική διάθεση

### 3.3.2. Νομικές και Άλλες Απαιτήσεις

Η Εταιρεία έχει επαφή με τον ΕΛΟΤ προκειμένου να είναι αποδέκτης όλων των τροποποιήσεων και νέων εκδόσεων προτύπων σχετικών με το περιβάλλον (στα πλαίσια των αρμοδιοτήτων και δραστηριοτήτων της Εταιρείας), ενώ παράλληλα παρακολουθεί τις εξελίξεις στην περιβαλλοντική νομοθεσία και προμηθεύεται τις αντίστοιχες Ευρωπαϊκές Οδηγίες ή / και τα εναρμονισμένα με αυτές ΦΕΚ ή Προεδρικά Διατάγματα που την αφορούν.

Παράλληλα παρακολουθεί τις εξελίξεις στην περιβαλλοντική νομοθεσία και προμηθεύεται τις αντίστοιχες Ευρωπαϊκές Οδηγίες ή / και τα εναρμονισμένα με αυτές ΦΕΚ ή Προεδρικά Διατάγματα που την αφορούν, μέσω του Εθνικού Τυπογραφείου.

Με σκοπό κυρίως την ενημέρωση σε θέματα νομικών και άλλων απαιτήσεων, αλλά και εξελίξεων γενικότερα στα περιβαλλοντικά ζητήματα που άπτονται του ενδιαφέροντός της η εταιρία συμμετέχει σε οργανισμούς όπως η Ένωση Εταιριών Ευκολιών Υποδοχής Αποβλήτων Πλοίων “EUROSHORE”.

Τέλος για την ενημέρωση σε θέματα Νομικών Απαιτήσεων κ.α. θεμάτων χρησιμοποιείται το διαδίκτυο, όπου τα τελευταία χρόνια αποτελεί πλέον το προσφορότερο μέσο για την άμεση ενημέρωση. Ενδεικτικά οι δικτυακοί τόποι που συχνά χρησιμοποιούνται περιλαμβάνουν :

- [www.europa.eu.int](http://www.europa.eu.int) για θέματα Ευρωπαϊκής Νομοθεσίας
- [www.elinyae.gr](http://www.elinyae.gr) για θέματα Υγιεινής και Ασφάλειας Εργασίας
- [www.imo.org](http://www.imo.org) για θέματα προστασίας θαλάσσιου περιβάλλοντος
- [www.iso.org](http://www.iso.org) για ενημέρωση επί των προτύπων

### 3.3.3. Επιδιώξεις και Στόχοι

Όλες οι παραπάνω αναφερόμενες νομικές απαιτήσεις συγκεντρώνονται και μελετώνται από τον Υπεύθυνο Περιβαλλοντικής Διαχείρισης, ο οποίος εισηγείται στο Γενικό Διευθυντή τις επιδιώξεις και τους στόχους που πρέπει να θεσπίσει η εταιρεία για να συμμορφώνεται με την ισχύουσα νομοθεσία.

Ο Γενικός Διευθυντής συνεργάζεται με τον Υπεύθυνο Περιβαλλοντικής Διαχείρισης και ανάλογα με τις ανάγκες της Επιχείρησης και τις οικονομικές δυνατότητες καθορίζει τις επιδιώξεις και τους στόχους για την περιβαλλοντική πολιτική που θα ακολουθεί η Επιχείρηση.

Ο Υπεύθυνος Περιβαλλοντικής Διαχείρισης με βάση τις κατευθυντήριες οδηγίες του Γενικού Διευθυντή αναθεωρεί την περιβαλλοντική πολιτική και εκπονεί τις ανάλογες διαδικασίες, σε συνεργασία με το Διευθυντή Παραγωγής ή / και άλλα στελέχη της Επιχείρησης, όπως προκύπτει από τις ανάγκες προσαρμογής στη νομοθεσία.

Η Εταιρεία προσπαθεί να καθιερώνει και να τηρεί σαφείς τεκμηριωμένες Περιβαλλοντικές Επιδιώξεις και Στόχους, για κάθε σχετική λειτουργία και τομέα παραγωγής της.

Οι Επιδιώξεις και Στόχοι είναι επίσης σύμφωνοι με την Περιβαλλοντική Πολιτική που καθιερώνεται από Συνδικαλιστικά Όργανα (Σύνδεσμοι – Φορείς) ή Περιβαλλοντικές Οργανώσεις.

Βασική επιδίωξη των αναδόχων είναι η ασφάλεια και πρόληψη της ρύπανσης του περιβάλλοντος.

### 3.3.4. Προγράμματα Περιβαλλοντικής Διαχείρισης

Η Εταιρεία καθιερώνει και τηρεί Προγράμματα για την επίτευξη των Επιδιώξεων και Στόχων του ΣΠΔ. Τέτοια προγράμματα μπορεί να περιλαμβάνουν:

ΣΧΕΔΙΟ ΠΑΡΑΛΑΒΗΣ ΚΑΙ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΑΠΟΒΛΗΤΩΝ	Έκδοση Αρ. 2 Ημερομηνία 22-01-2017	Σελίδα ΙΧ-8 από 16
---	---------------------------------------	-----------------------

- Τον καθορισμό και τη σημασία των διαδικασιών για την επίτευξη των Επιδιώξεων και Στόχων σε κάθε σχετική λειτουργία και επίπεδο της Εταιρείας.
- Τα μέσα και το χρονικό πλαίσιο που πρέπει να επιτευχθούν.

Αν ένα σχέδιο – μελέτη περιβαλλοντικής διαχείρισης, σχετίζεται με ανάπτυξη νέας υπηρεσίας ή τροποποίηση των υπαρχουσών διαδικασιών, το σχέδιο – μελέτη αυτή θα διορθώνεται ανάλογα, προκειμένου να διασφαλίζεται ότι η προκύπτουσα διαδικασία είναι εφαρμόσιμη μέσα στα πλαίσια και τις δυνατότητες της Εταιρείας.

### 3.4 Εφαρμογή και Λειτουργία ΣΠΔ

#### 3.4.1. Δομή και Αρμοδιότητες

Η δομή για τη λειτουργία του ΣΠΔ βασίζεται στο ισχύον οργανόγραμμα και εκφράζεται μέσω της τεκμηρίωσης του ΣΠΔ που ελέγχεται, αναθεωρείται και επιτηρείται από τον Υπεύθυνο Περιβαλλοντικής Διαχείρισης.

Οι αρμοδιότητες και οι επιμέρους ευθύνες καθορίζονται και τεκμηριώνονται στο παρόν Εγχειρίδιο και τις αντίστοιχες διαδικασίες του ΣΠΔ, ενώ παράλληλα κοινοποιούνται στους αρμόδιους, ώστε να διευκολύνεται η αποτελεσματική εφαρμογή τους.

Η διοίκηση της Εταιρείας αναθέτει συγκεκριμένα καθήκοντα στον ΥΠΔ που ανεξαρτήτως των άλλων ευθυνών του, έχει καθορισμένες ευθύνες, αρμοδιότητες και εξουσίες για να:

- διασφαλίζει ότι οι απαιτήσεις του ΣΠΔ εδραιώνονται, εφαρμόζονται και τηρούνται σε συμφωνία με τα Διεθνή Πρότυπα και τις κατευθυντήριες οδηγίες του Γενικού Διευθυντή
- αναφέρει την απόδοση του ΣΠΔ στον Γενικό Διευθυντή, προκειμένου να έχει εικόνα για τις δυνατότητες εφαρμογής και τις τυχόν αποκλίσεις του ΣΠΔ.

ΣΧΕΔΙΟ ΠΑΡΑΛΑΒΗΣ ΚΑΙ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΑΠΟΒΛΗΤΩΝ	Έκδοση Αρ. 2 Ημερομηνία 22-01-2017	Σελίδα IX-9 από 16
---	---------------------------------------	-----------------------

Η διοίκηση εξασφαλίζει και παρέχει τους απαραίτητους πόρους για την εφαρμογή και τον έλεγχο του ΣΠΔ. Οι πόροι αυτοί είναι δυνατόν να περιλαμβάνουν ανθρώπινο δυναμικό με εξειδικευμένες ικανότητες, τεχνολογία σε μέσα και διάθεση των κονδυλίων για απόκτηση των εκάστοτε απαιτούμενων υλικών ή υπηρεσιών σύμφωνα πάντοτε με τις απαραίτητες ανάγκες και τις οικονομικές δυνατότητες της Επιχείρησης.

#### 3.4.2. Εκπαίδευση, Ενημέρωση και Ικανότητα Επίδειξης Περιβαλλοντικής Συνείδησης

Στα πλαίσια εφαρμογής του ΣΠΔ, ο Υπεύθυνος Περιβαλλοντικής Διαχείρισης υποχρεούται να εντοπίζει τις εκπαιδευτικές ανάγκες του προσωπικού της Εταιρείας σχετικά με την επιμόρφωσή του σε θέματα διαχείρισης περιβάλλοντος και να προγραμματίζει την υλοποίηση εκείνων που εγκρίνονται από τον Γενικό Διευθυντή, με βάση συγκεκριμένο πρόγραμμα.

Η συνεχής περιοδική αναφορά σε θέματα και διαδικασίες Περιβαλλοντικής Διαχείρισης, καθώς και η επιμόρφωση του προσωπικού με νέα θέματα που αφορούν τον τομέα απασχόλησής του, οι τροποποιήσεις της ισχύουσας νομοθεσίας και αναθεωρήσεις των Προτύπων, έχουν σαν αποτέλεσμα τη συνειδητοποίηση της πολιτικής της Εταιρείας και τη συμμόρφωση του προσωπικού με αυτή αβίαστα, αυθόρμητα και ενσυνείδητα.

Ο Υπεύθυνος Περιβαλλοντικής Διαχείρισης, με την έγκριση του Γενικού Διευθυντή, καθιερώνει και επιτηρεί την εφαρμογή διαδικασιών του ΣΠΔ, προκειμένου οι εργαζόμενοι στην εταιρεία να έχουν επίγνωση:

- της σημασίας που έχει η συμμόρφωση με τις απαιτήσεις της Περιβαλλοντικής Πολιτικής και των διαδικασιών του ΣΠΔ
- των Περιβαλλοντικών Επιπτώσεων, ήδη υπαρκτών ή δυνητικών, μέσα από τις δραστηριότητες της καθημερινής εργασίας τους και των οφελών που προκύπτουν από τη συμβολή του καθενός δια της εφαρμογής τους

- των ρόλων και ευθυνών που έχουν για τη συμμόρφωση με την Περιβαλλοντική Πολιτική και τις αντίστοιχες διαδικασίες ΣΠΔ, που αφορούν τον τομέα ευθύνης τους, συμπεριλαμβάνοντας όπου απαιτείται την ετοιμότητα για καταστάσεις έκτακτης ανάγκης και άμεση, αποτελεσματική ανταπόκριση
- των πιθανών συνεπειών απόκλισης (Μη Συμμόρφωσης) από τις προδιαγραφωμένες διαδικασίες περιβαλλοντικής διαχείρισης.

Ιδιαίτερα το προσωπικό που διαχειρίζεται απόβλητα πρέπει να εκτελεί τις εργασίες του σύμφωνα με την ισχύουσα τεκμηρίωση προκειμένου να αποφεύγεται η πρόκληση σημαντικών Περιβαλλοντικών Επιπτώσεων.

#### 3.4.3. Επικοινωνία - Κοινοποίηση των Μέτρων για την Προστασία του Περιβάλλοντος

Η εταιρεία τηρεί πολιτική συνεργασίας με τους εσωτερικούς και εξωτερικούς πελάτες της, καθώς και με ενδιαφερόμενους Φορείς εκτός Επιχείρησης (Κοινότητα, Εθνικές Αρχές, Συνδικαλιστικά Όργανα, εκπροσώπους του Κλάδου, περιβαλλοντικές Οργανώσεις κλπ) προκειμένου να επιτυγχάνεται αποτελεσματικά:

- εσωτερική κοινοποίηση μεταξύ των διαφόρων επιπέδων και λειτουργιών της Εταιρείας επί της ισχύουσας τεκμηρίωσης του ΣΠΔ και λοιπής σχετικής πληροφόρησης για ενημέρωση,
- λήψη, τεκμηρίωση και απάντηση σε κάθε σχετική αλληλογραφία από ενδιαφερόμενους Φορείς εκτός Επιχείρησης,
- η ενημέρωση κάθε ενδιαφερόμενου τρίτου επί της περιβαλλοντικής πολιτικής της Εταιρείας, εφόσον εκδηλωθεί επίσημα ενδιαφέρον.

#### 3.4.4. Τεκμηρίωση ΣΠΔ

Η Εταιρεία καθιερώνει και τηρεί πληροφορίες, σε έντυπη ή ηλεκτρονική μορφή, ώστε να:

- περιγράφει τα βασικά στοιχεία του ΣΠΔ και την αλληλεπίδρασή τους,
- παρέχει κατεύθυνση σε σχετική τεκμηρίωση.

### 3.4.5. Έλεγχος Εγγράφων Τεκμηρίωσης

Η Εταιρεία καθιερώνει και τηρεί διαδικασίες ελέγχου όλων των Εγγράφων Τεκμηρίωσης που απαιτούνται από τα Διεθνή Πρότυπα, ώστε να διασφαλίζεται ότι:

- μπορούν να εντοπιστούν,
- ανασκοπούνται περιοδικά, αναθεωρούνται όπως κρίνεται απαραίτητο και εγκρίνονται ως επαρκή από αρμόδιο εξουσιοδοτημένο προσωπικό,
- οι τρέχοντες εκδόσεις των σχετικών Εγγράφων Τεκμηρίωσης είναι διαθέσιμες σε όλες τις τοποθεσίες όπου εκτελούνται εργασίες απαραίτητες για την αποδοτική λειτουργία του ΣΠΔ τα Έγγραφα Τεκμηρίωσης που δεν χρησιμοποιούνται πλέον απομακρύνονται εγκαίρως από όλα τα σημεία διάθεσης και σημεία χρήσης ή αλλιώς διαβεβαιώνεται η μη αθέλητη χρήση,
- οποιαδήποτε Έγγραφα Τεκμηρίωσης που δεν χρησιμοποιούνται πλέον κρατούνται για νομικούς ή / και πληροφοριακούς σκοπούς, αναγνωρίζονται κατάλληλα.

Η Τεκμηρίωση είναι ευανάγνωστη, αναγράφοντας ημερομηνία (με ημερομηνίες αναθεώρησης) και ευχερώς αναγνωρίσιμο, τηρείται με πρέπον τρόπο και κρατείται για συγκεκριμένη περίοδο. Διαδικασίες και ευθύνες εδραιώνονται και διατηρούνται σχετικά με τη δημιουργία και τροποποίηση των διαφόρων μορφών Εγγράφων Τεκμηρίωσης.

### 3.4.6. Επιχειρησιακός Έλεγχος για εφαρμογή ΣΠΔ

Η Εταιρεία αναγνωρίζει αυτές τις λειτουργίες και δραστηριότητες που σχετίζονται με τις αναγνωρισμένες σημαντικές Περιβαλλοντικές Επιδράσεις σε συμφωνία με την πολιτική, τις επιδιώξεις και στόχους της. Η Εταιρεία σχεδιάζει αυτές τις δραστηριότητες, συμπεριλαμβάνοντας και τη συντήρηση του εξοπλισμού της, ώστε να διασφαλίζεται ότι εκτελούνται υπό καθορισμένες συνθήκες:

- εδραιώνοντας και τηρώντας τεκμηριωμένες διαδικασίες για να καλύπτουν καταστάσεις όπου η έλλειψή τους θα μπορούσε να οδηγήσει σε αποκλίσεις από την Περιβαλλοντική Πολιτική και τις Επιδιώξεις και Στόχους,

- καθορίζοντας σαφώς και κατηγορηματικώς τα κριτήρια λειτουργίας των διαδικασιών,
- εδραιώνοντας και τηρώντας διαδικασίες σχετικές με τις αναγνωρισμένες σημαντικές Περιβαλλοντικές Επιδράσεις των προϊόντων και υπηρεσιών που χρησιμοποιούνται από την Εταιρεία και κοινοποιώντας σχετικές διαδικασίες και απαιτήσεις στους προμηθευτές και εργολάβους – αναδόχους.

Για την επίτευξη των παραπάνω η εταιρεία έχει ιδρύσει και τηρεί διαδικασίες Περιβαλλοντικής Διαχείρισης σύμφωνα με το μοντέλο εισροών – εκροών. Κατά το μοντέλο αυτό εξετάζονται όλες οι εισροές, δηλαδή πρώτες ύλες, ενέργεια κλπ. και οι αντίστοιχες εκροές, δηλαδή διαχείριση αποβλήτων, μεταφορές κλπ.

Οι μέθοδοι διαχείρισης των αποβλήτων ιεραρχούνται κατά φθίνουσα σειρά ως εξής:

- A. μείωση της παραγόμενης ποσότητας
- B. επαναχρησιμοποίηση
- Γ. ανάκτηση
- Δ. ανακύκλωση
- E. προσωρινή αποθήκευση και μεταφορά
- Z. επεξεργασία
- H. τελική διάθεση

#### 3.4.7. Ετοιμότητα και Ανταπόκριση σε Έκτακτα Περιστατικά

Η Εταιρεία καθιερώνει και τηρεί διαδικασίες αναγνώρισης δυνητικών καταστάσεων και απόκριση ατυχημάτων και καταστάσεων εκτάκτου ανάγκης και την πρόληψη και ελαχιστοποίηση των Περιβαλλοντικών Επιπτώσεων που μπορεί να σχετίζονται με αυτά.

Η Εταιρεία ανασκοπεί και αναθεωρεί, όπου κρίνεται απαραίτητο, τις διαδικασίες ετοιμότητας και απόκρισης σε καταστάσεις εκτάκτου ανάγκης και ιδιαίτερα μετά την εμφάνιση ατυχημάτων ή καταστάσεων εκτάκτου ανάγκης.

Η Εταιρεία επίσης περιοδικά ελέγχει – εξετάζει τέτοιες διαδικασίες όπου είναι εφικτό.

### 3.5 Έλεγχος και Διορθωτικές Ενέργειες

#### 3.5.1. Παρακολούθηση και Μέτρηση

Η Εταιρεία καθιερώνει και τηρεί τεκμηριωμένες διαδικασίες Παρακολούθησης και Μέτρησης, σε τακτική βάση, των βασικών χαρακτηριστικών των λειτουργιών και δραστηριοτήτων της που μπορεί να έχουν σημαντική επίπτωση στο περιβάλλον. Αυτές περιλαμβάνουν την καταγραφή πληροφοριών για την παρακολούθηση της απόδοσης, των σχετικών ελέγχων λειτουργίας και συμμόρφωση με τις Επιδιώξεις και Στόχους της Εταιρείας.

Ο εξοπλισμός παρακολούθησης είναι βαθμονομημένος και συντηρείται και κρατούνται αρχεία αυτής της επεξεργασίας σύμφωνα με τις διαδικασίες της Εταιρείας.

Η Εταιρεία καθιερώνει και τηρεί τεκμηριωμένη διαδικασία, ώστε να αξιολογείται περιοδικά η συμμόρφωση με τη σχετική περιβαλλοντική νομοθεσία και κανονισμούς.

#### 3.5.2. Μη Συμμορφώσεις – Διορθωτικές & Προληπτικές Ενέργειες

Η Εταιρεία καθιερώνει και τηρεί διαδικασίες καθορισμού ευθύνης και αρμοδιότητας για τη διαχείριση και έρευνα της Μη Συμμόρφωσης, ενεργώντας για την ελαχιστοποίηση οποιονδήποτε επιπτώσεων που προκαλούνται και για την εγκαίνιαση – εκκίνηση και ολοκλήρωση Διορθωτικών και Προληπτικών Ενεργειών.

Οποιοσδήποτε Διορθωτικές και Προληπτικές Ενέργειες λαμβάνουν χώρα για την εξάλειψη των αιτίων των υπαρκτών και δυνητικών Μη Συμμορφώσεων να είναι κατάλληλες στις διαστάσεις των προβλημάτων και ανάλογες – σύμμετρες προς την Περιβαλλοντική Επίπτωση που αντιμετωπίστηκε.

Η εταιρεία εφαρμόζει και καταγράφει οποιοσδήποτε αλλαγές στις τεκμηριωμένες διαδικασίες που προκύπτουν από Διορθωτικές και Προληπτικές Ενέργειες.

ΣΧΕΔΙΟ ΠΑΡΑΛΑΒΗΣ ΚΑΙ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΑΠΟΒΛΗΤΩΝ	Έκδοση Αρ. 2 Ημερομηνία 22-01-2017	Σελίδα IX-14 από 16
---	---------------------------------------	------------------------

### 3.5.3. Τήρηση Μητρώων – Αρχείων

Η Εταιρεία καθιερώνει και τηρεί διαδικασίες αναγνώρισης, συντήρησης και διάθεσης των Περιβαλλοντικών Αρχείων. Αυτά τα Αρχεία περιλαμβάνουν αρχεία εκπαίδευσης και τα αποτελέσματα των ελέγχων και ανασκοπήσεων.

Τα Περιβαλλοντικά Αρχεία να είναι ευανάγνωστα, αναγνωρίσιμα και ανιχνεύσιμα ως προς τη διαδικασία, προϊόν ή υπηρεσία που υπεισέρχονται. Τα Περιβαλλοντικά Αρχεία αποθηκεύονται και συντηρούνται με τέτοιο τρόπο που είναι ευχερώς ανακτήσιμα και προστατευμένα από ζημιά, επιδείνωση ή απώλεια. Οι χρόνοι κράτησής τους εδραιώνονται και καταγράφονται.

Τα Αρχεία τηρούνται, όπως αρμόζει στο σύστημα και την Εταιρεία, για να αποδεικνύεται η συμμόρφωση προς τις απαιτήσεις των Διεθνών Προτύπων.

### 3.5.4. Εσωτερικές Επιθεωρήσεις ΣΠΔ

Η Εταιρεία καθιερώνει και τηρεί Προγράμματα και διαδικασίες για τη διεξαγωγή περιοδικών Ελέγχων του ΣΠΔ, ώστε να προσδιορίζεται αν το ΣΠΔ:

- συμμορφώνεται με τους σχεδιασμένους κανόνες Περιβαλλοντικής Διαχείρισης συμπεριλαμβάνοντας τις απαιτήσεις των Διεθνών Προτύπων και έχει εφαρμοστεί σωστά και συντηρείται και
- παρέχει πληροφορίες των αποτελεσμάτων των Ελέγχων στη διοίκηση.

Το Πρόγραμμα Ελέγχου της Εταιρείας, συμπεριλαμβανομένου οποιουδήποτε χρονοδιαγράμματος, βασίζεται στην περιβαλλοντική σημασία της σχετικής δραστηριότητας και τα αποτελέσματα των προηγούμενων Ελέγχων. Για να είναι διεξοδικές, οι διαδικασίες Ελέγχου καλύπτουν το φάσμα, τη συχνότητα και τις μεθοδολογίες Ελέγχου, όπως επίσης και τις ευθύνες και απαιτήσεις για τη διεξαγωγή Ελέγχων και αναφορά αποτελεσμάτων.

ΣΧΕΔΙΟ ΠΑΡΑΛΑΒΗΣ ΚΑΙ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΑΠΟΒΛΗΤΩΝ	Έκδοση Αρ. 2 Ημερομηνία 22-01-2017	Σελίδα ΙΧ-15 από 16
---	---------------------------------------	------------------------

### 3.6 Ανασκόπηση του ΣΠΔ από τη Διοίκηση

Η Διοίκηση της Εταιρείας, σε διαστήματα που αυτή καθορίζει, ανασκοπεί το ΣΠΔ, ώστε να διασφαλίζει τη συνεχή του καταλληλότητα, επάρκεια και αποτελεσματικότητα. Η διαδικασία «Ανασκόπησης της Διοίκησης» διασφαλίζει ότι οι απαραίτητες πληροφορίες συλλέγονται, επιτρέποντας στη Διοίκηση να διεξάγει αξιολόγηση του τρόπου εφαρμογής του ΣΠΔ. Κάθε τέτοια Ανασκόπηση από τη Διοίκηση γίνεται πάντοτε από τον Γενικό Διευθυντή με τη συνοδεία του Υπεύθυνου Περιβαλλοντικής Διαχείρισης και τεκμηριώνεται σε κατάλληλα εγκεκριμένα έντυπα.

Κατά τη διάρκεια της ανασκόπησης του ΣΠΔ από τη Διοίκηση, εξετάζονται θέματα όπως π.χ. τα ακόλουθα:

- ανάγκη για αλλαγές της Πολιτικής Περιβαλλοντικής Διαχείρισης
- η εφαρμογή των ήδη ισχυουσών διαδικασιών περιβαλλοντικής διαχείρισης
- η ανάγκη εκπαίδευσης ή επιμόρφωσης του προσωπικού με νέα σχετικά θέματα
- η ανάγκη για τυχόν αλλαγές – τροποποιήσεις – βελτιώσεις εντύπων ή διαδικασιών
- η απόκτηση νέων προτύπων και σχετικής Εθνικής ή Ευρωπαϊκής νομοθεσίας
- η χρησιμοποίηση νέων υλικών και εφαρμογή μεθόδων φιλικών προς το περιβάλλον
- θέματα υγιεινής και ασφάλειας των εργαζομένων και του περιβάλλοντος εργασίας